

Participatieverslag
Herbestemmingsbijeenkomst
Heilige Bavo kerk te Rijsbergen

Colofon

Dit participatieverslag is opgesteld om het participatieproces met betrekking tot de Heilige Bavo kerk te Rijsbergen inzichtelijk te maken. Alle weergegeven participatie in het verslag is volledig geanonimiseerd in overeenstemming met privacyoverwegingen. De initiatieven die zijn ontvangen, zijn, met uitzondering van het aantal initiatieven, volledig buiten het verslag gehouden.

Dit participatieverslag dient uitsluitend ter informatieve doeleinden en verleent geen enkel recht of juridische aanspraak aan de lezer.

Verslag

Datum: 21-12-2023

Locatie: Zundert

Status: definitief

Herbestemmingsbijeenkomst

Onderwerp: Heilige Bavo kerk

Locatie: Koutershof 4, Rijsbergen - Het Koutershof

Datum: 17 oktober

Tijd: 19:00 tot 21:00

Bekendmaking

Geplaats in: Bode Zundert

Weblocatie: <https://www.internetbode.nl/zundert/398581/inloopavond-herbestemming-kerken-in-zundert>

Datum bekendmaking: 19-09-2023

Inhoudsopgave**Colofon****1. Resultaten herbestemmingsbijeenkomst overzicht****1.1 Bezetting****1.2 Sfeer****1.3 Ideeën en Suggesties****1.4 Gepresenteerde borden herbestemmingsbijeenkomst****2. Resultaten herbestemmingsbijeenkomst volledig****3. Conclusie****4. Vervolgtraject**

2
3
3
3
3
3
5
8
8

1. Resultaten herbestemingsbijeenkomst overzicht

Onderstaand zijn de belangrijkste resultaten van de herbestemingsbijeenkomst in Rijsbergen weergegeven. De volledige resultaten zijn in hoofdstuk 2 weergegeven.

1.1 Bezetting

Tijdens de herbestemingsbijeenkomst in Rijsbergen was een aanwezigheid van ongeveer vijf-en-dertig individuen opgetekend.

1.2 Sfeer

De atmosfeer tijdens de bijeenkomst was beduidend gespannener dan bij de andere dorpen. Er heerste voornamelijk onenigheid over het besluit dat voortvloeit uit de kerkvisie. Nadat deze discussie enigszins was bedaard, verschoof het gesprek naar het onderwerp van herbestemming. Ook hier liepen de meningen onder de aanwezigen uiteen. Al met al was de groepsdiscussie wel constructief; er werden diverse ideeën geopperd.

1.3 Ideeën en Suggesties

De volledige verzameling van aangedragen ideeën en suggesties is gedocumenteerd in hoofdstuk 2. Bepaalde ideeën en suggesties kwamen herhaaldelijk naar voren in de hoofdlijnen, terwijl andere minder frequent genoemd werden. De volgende ideeën kwamen het meest voor:

- Gezondheidscentrum
- Maatschappelijk multifunctioneel centrum
- Appartementen/woningen
- Horeca

Door middel van post-its op de plattegronden zijn tevens diverse ideeën en suggesties aangereikt, welke zijn opgenomen in de eerder genoemde telling. De scans van deze notities zijn weergegeven op pagina 7.

Geen initiatieven zijn ontvangen ten behoeve van de kerk van Rijsbergen.

1.4 Gepresenteerde borden herbestemingsbijeenkomst

Onder- en nevenstaande borden zijn gepresenteerd tijdens de herbestemingsbijeenkomst.

Inspirerende voorbeelden

Sint-Petruskerk
Vught

Locatie: Houtvel 2
Denominatie: Rooms-Katholieke kerk in Nederland
Nieuwe functie: Cultureel ontmoetingscentrum
Huidige naam: De Petrus
Gebruik: Gebruik
Bibelschool, Vught, Cultureel centrum Anders Bezichtig, de Weerdskerk, Weidijk, Vught, Gemeentebestuur over Dommel, Wijkwacht De Petrus, het Peterplein

Heilig Hartkerk
Roosendaal

Locatie: Heilig Hartplein 1
Monumentenstatus: Rijksmonument
Denominatie: Rooms-Katholieke kerk in Nederland
Nieuwe functie: Gezondheidscentrum
Huidige naam: Gezondheidsplein Katedank
Gebruik: Diverse zorginstellingen

Willebroedkerk
Hilge-Zwaluwe

Locatie: Kerkdijk 1A
Denominatie: Rooms-Katholieke kerk in Nederland
Nieuwe functie: Restaurant, dagbesteding
Huidige naam: Onze kerk
Gebruik: Onze kerk

Sint-Bavokerk
Rijsbergen

Locatie: Sint Bavostraat 7
Bouwjaar: 1915-1918
Architect: Jacques van Groenendaal
Monumentenstatus: Gemeentelijk monument
Eigenaar: Parochie Christus Koning Zundert

De Sint-Antonius van Paduakerk
Vlaggenier

Locatie: -
Denominatie: Rooms-Katholieke kerk in Nederland
Nieuwe functie: Wonen
Huidige naam: Wonen onder de toren
Gebruik: Wonen
Bewoners: -

Het doel van de herbestemingsbijeenkomst

De Parochie Christus Koning Zundert heeft besloten om de vier kerken in de dorpen Achtmaal, Klein-Zundert, Wernhout en Rijsbergen te herbestemmen. Maas-Jacobs adviseert de parochie bij dit proces. Uw input is belangrijk, dus graag horen wij uw mening.

Doel participatie

Wat wij van u verwachten, is uw bijdrage in de vorm van suggesties of initiatieven met betrekking tot de kerk. Dit kan variëren van suggesties tot volledig uitgewerkte plannen. Bij het formuleren van uw suggestie of initiatief verzoeken wij u vriendelijk om zo concreet mogelijk te zijn en rekening te houden met de volgende aspecten:

- **Financiële haalbaarheid;**
- **Continuïteit;**
- **Het ruimtelijke aspect.**

Hoe?

U kunt uw suggestie of initiatief op de volgende manieren indienen:

- **Het formulier;**
- **Stickynotes** op de plattegronden;
- **Officiële website:** <https://www.herbestemmingchristuskoningzundert.nl/>.

Beoogde resultaat herbestemingsbijeenkomst

Wat is de reden voor het organiseren van de herbestemingsbijeenkomsten?

- Het creëren van **draagvlak** voor een nieuwe bestemming;
- Het kan leiden tot **nieuwe ideeën en initiatieven.**

Kaders

Maas-Jacobs en de Parochie Christus Koning Zundert beoordelen de aangeleverde ideeën en suggesties aan de hand van een aantal criteria, die hieronder globaal worden weergegeven.

Welke factoren moeten worden meegenomen bij het bepalen van de nieuwe bestemming van een kerkgebouw?

Ruimtelijk

- Monumentenstatus, de bescherming van de erfgoedwaarde van het gebouw;
- Passend in de omgeving van het kerkgebouw;
- Een bestemming die past bij/in het kerkgebouw;
- Technische haalbaarheid van het initiatief;
- Duurzaamheid van het initiatief.

Financieel

- De uitvoering van de herbestemming moet financieel haalbaar zijn;
- Het herbestemde kerkgebouw moet voldoende inkomsten genereren om de kosten te dekken van haar exploitatie- en onderhoudskosten.

Participatie

- Er moet zoveel mogelijk draagvlak zijn voor de herbestemming vanuit de gemeenschap.

Het Bisdom

- Het beleid vanuit het Bisdom stelt dat kerkgebouwen niet mogen worden herbestemd voor oneerbare doeleinden;
- De herbestemming van een kerkgebouw is altijd afhankelijk van goedkeuring van de Bisschop.

Algemene informatie kerk

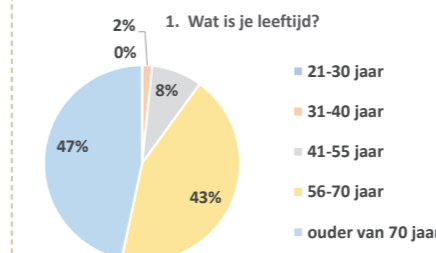

Sint-Bavokerk
Rijsbergen

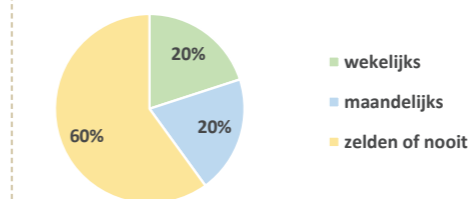
Locatie: Sint Bavostraat 7
Bouwjaar: 1915-1918
Architect: Jacques van Groenendaal
Monumentenstatus: Gemeentelijk monument
Eigenaar: Parochie Christus Koning Zundert

Resultaten enquête kerkvisie Rijsbergen

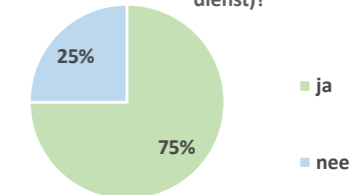
De enquête heeft plaatsgevonden gedurende de maanden oktober en november van het jaar 2021. In de gehele gemeente Zundert werd de enquête ingevuld door een totaal van 302 respondenten, wat destijds overeenkwam met 1,37% van de totale bevolking. In het bijzonder hebben 60 inwoners van Rijsbergen de enquête ingevuld. Hieronder volgen enkele belangrijke resultaten uit de enquête.

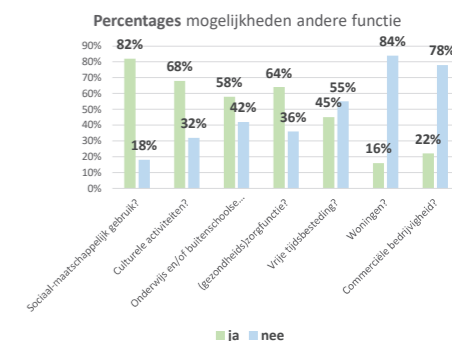
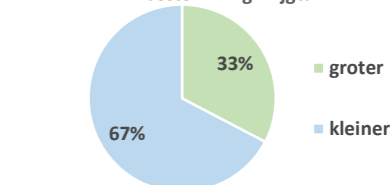
3. Bezoekt u regelmatig een eucharistieviering of een andere viering in de kerk?

4. Vindt u dat het kerkgebouw moet blijven bestaan voor de oorspronkelijke functie (= eucharistieviering of een andere kerkelijke dienst)?

8. Wordt uw bereidheid om het kerkgebouw financieel te ondersteunen groter of kleiner als het kerkgebouw (deels) een andere bestemming krijgt?

Deel met ons uw visie over de herbestemming van de kerk(en)

Voornaam+achternaam : _____

Adres : _____

E-mail adres : _____

Telefoonnummer : _____

Uw suggestie of initiatief betreft:

- Algemeen
- Sint-Cornelius kerk te Achtmaal
- Heilige Willebrorduskerk te Klein-Zundert
- Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand kerk
- Sint-Bavo kerk te Rijsbergen

Schrijf hier uw suggestie/initiatief:

Hieronder kunt u meer informatie kwijt over uw suggestie(s). Denk hierbij aan de financiering, het ruimtelijke aspect etc. en ben hier zo concreet mogelijk a.u.b.

_____

_____

_____

_____

_____

Overige opmerkingen:

_____

_____

_____

De notulen van de herbestemmingsbijeenkomst worden op
<https://www.herbestemmingchristuskoningzundert.nl/> gepubliceerd.

In verband met de privacy van persoonsgegevens zullen wij bij opmaken van het verslag, deze gegevens anonimiseren.

Deel met ons uw beleving van uw dorp

Voornaam+achternaam : _____

Woonplaats : _____

Wat vindt u het meest waardevol en uniek aan uw dorp?

_____

_____

_____

_____

Wat zijn drie kenmerkende aspecten van uw dorp?

_____

_____

_____

_____

Zijn er voorzieningen die u mist in uw dorp?

_____

_____

_____

_____

Wat zijn enkele aspecten van uw dorp die u als minder positief ervaart?

_____

_____

_____

_____

De notulen van de herbestemmingsbijeenkomst worden op
<https://www.herbestemmingchristuskoningzundert.nl/> gepubliceerd.

In verband met de privacy van persoonsgegevens zullen wij bij opmaken van het verslag, deze gegevens anonimiseren.

2. Resultaten herbestemmingsbijeenkomst volledig

Hieronder treft u de resultaten aan die zijn verzameld tijdens de bijeenkomst en online, gepresenteerd in een tabel. Uit oogpunt van privacy zijn de resultaten volledig geanonimiseerd. Bovendien zijn, indien noodzakelijk, de resultaten licht aangepast om de leesbaarheid te vergroten, waarbij de essentie van de suggestie of het idee intact is gebleven.

Suggestie	Opmerkingen	Datum binnengekomen
- Dokter, apotheek, tandart, bieb, stilte kapel, diakonie - plafond maken en evenementen ruimte boven zoals in Sprundel - Voorgevel + toren behouden middenschip eventueel appartementen.		17-10-2023
- i.p.v. een nieuw gebouw t.b.v. de Zinding/de Schroef in Zundert te ontwikkelen, de kerk (het kerkgebouw) van Rijsbergen in beschouwing nemen voor functioneel gebruik i.p.v. de Schroef. - Tevens ruimte gebruiken voor cultuurhistorische en museaal gebruik.	-Vloerverwarming aanbrengen en muren isoleren zoals uitgevoerd in de Petruskerk te Vught. - gewelven zijn al ok - Er is al 16 miljoen begroot van de Schroef en de Zinding	17-10-2023
Maak er een ouderen centrum van. In verhouding is er veel te weinig plek voor ouderen hier in Rijsbergen. Loopt de spui gaten uit. De wachtrijen zijn veel te lang.		17-10-2023
- Gezondheidscentrum met lokale huisartsen, tandarts, apotheek en wellicht andere interessante bedrijven in de gezondheidszorg. - Samenleving kleine bijdrage laten doen en dan uitbaaten / start ups, nieuwe restaurant(s), atelier zodat starters geen hoofdprijs moeten betalen.		17-10-2023
Maak er een gezondheidscentrum voor huisarts, tandarts, fysiotherapie, prikpost, etc. Waarbij een kapel / stilte centrum	Probeer in Zundert een combinatie te vinden. H Trudo en Schroef/Zinding Veel beter is aan de kerk te behouden. Maak er een vergaderruimte in, stoot pastorie / tuin af. Levert financieel genoeg op om de Sint Bavo te behouden.	17-10-2023
De locatie Rijsbergen leent zich voor een congrescentrum met kantoor en vergaderruimte voor startups. Bedrijven uit Breda en Etten-Leur kunnen hierbij aangewend worden voor cursussen en seminars. Bereikbaarheid met het openbaar vervoer is mogelijk. Voorbeeld is het patronaat te Bergen op Zoom. Het middenschip kan hierbij gebruikt worden als de grote zaal en in de zijbeuken kunnen kantoorruimten en breakoutrooms/vergaderruimten worden ingericht. Dit kan met meerdere verdiepingen. Financiering kan door middel van een externe financiering welke in de loop der jaren door de huurinkomsten kan worden terug betaald. Financiering en beheer kan in een stichting waarvan enkele van de ondernemers het bestuur kunnen vormen.		17-10-2023
De kerk, het parochiehuis en het plein voor de kerk lenen zich ervoor om in dit deel van het dorp weer meer leven in de brouwerij te brengen. Onderin de kerk, kunnen de ruimtes ingedeeld worden voor horeca, detailhandel, kantoor en daarboven zouden appartementen gevestigd kunnen worden. Met hiervoor een plein ten behoeve van de weekmarkt, terras en evenementen. Maar wel met de aanleg van heel veel groen. In het parochiehuis incl. tuin zou heel mooi een hotel/restaurant kunnen komen of iets dergelijks.		11-10-2023

Wat vindt u het meest waardevol en uniek aan uw dorp?	Wat zijn drie kenmerkende aspecten van uw dorp? Zijn er voorzieningen die u mist in uw dorp?	Wat zijn enkele aspecten van uw dorp die u als minder positief ervaart	Datum binnengekomen
de mensen	verenigingen	Winkels	17-10-2023
Kerk		Minder saamhorigheid	17-10-2023
Kleinschaligheid	Bereikbaarheid Nabijheid Groen	Auto	
		St. Bavo straat een ramp	17-10-2023
Saamhorigheid	Landelijk Gemoedelijk Gastvrij		17-10-2023
Kerk	Zeer gemoedelijke mensen		17-10-2023
Een gemeenschap met een open karakter	De ST. Bavostraat Het oude gemeenschaphuis De ST. Bavo Kerk	geen	17-10-2023
			17-10-2023
Dorpskern	Verenigingsleven	Winkels	17-10-2023
De kerk centraal. Veel verenigingen die verspreid liggen. De Koutershof (welke centraal ligt in het dorp) De supermarkten in een kleine gemeenschap.	Compact qua voorzieningen		
		Drukke ST. Bavostraat	
		De drukke dorpstraat, niet allemaal veilig.	17-10-2023
- Fiets/wandelpaden langs de AA of weerrijs - Parkeergelegenheid in bebouwde kom (tussen de rotondes) - Creative bewoners	- de kerktoren - buitengebied	- hotel	17-10-2023
Oude dorpskern met als waardevolle gebouwen de kerk, het gemeentehuis, pastorie en pastorietaan	1. Dorpsstraat met daarbij de centrale ligging van winkels 2. De kerk is het hart van het dorp en vanuit alle kanten zichtbaar. 3. Dorps karakter zonder hoogbouw	- Centraal gelegen dorpsplein - De groene structuur is de kern/hoofdstraat - De leefbaarheid gaat hard achteruit door gebrek aan vrijwilligers	- Veel te drukke ST. Bavostraat - Geen betaalbare woningen voor alleenstaande jongeren - Ontbreken van uitnodigende "entree" van het dorp
	Hoofdstraat Kerk Gemeentehuis School Sporthal		17-10-2023
Een dorp zonder kerk wordt een woonwijk. Dus kerk is gezichtsbepalend.		Nee	17-10-2023
Centrum, St Bavostraat	Eenheid veel natuur recreatie, Samenhang van het volk.	Een rondweg gemaakt door het volk	Als je door de Bavostraat loopt zie je de slechte gebouwde panden als rotte huizen in de straat.
		centraal gebied Dorpsplein Belang voor de toeristen Meer groen in het centrum	Te veel appartementen in de ST. Bavostraat. Te hoge appartementen kortom de dreiging van veel verandering. Kijk naar mooie dorpskern zoals het dorp Princenhage
Centrumgebied, kerk, gemeentehuis, pastorie en omgeving	centrale ligging visite kaartje van dorp	Beschermen van beeld bepalende panden	17-10-2023

3. Conclusie

In en in het vervolg van de 4 gehouden herbestemmingsbijeenkomsten zijn ruim 50 ideeën/suggesties naar voren gebracht. Dit geeft aan dat de inwoners van de 4 dorpskernen een goede herbestemming van hun kerk belangrijk vinden en daar een bijdrage aan willen leveren. Dit wordt zeer op prijs gesteld door het parochiebestuur.

De ideeën zijn door MaasJacobs samen met vertegenwoordigers van het parochiebestuur en het Bisdom beoordeeld op haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Hierbij zijn de verschillende scenario's gewogen op de aspecten:

- financiële haalbaarheid en financiële continuïteit op de langere termijn
- in stand blijven aangezicht kerkgebouw
- vervult het scenario een maatschappelijke behoefte
- leidt het scenario tot meerwaarde voor de dorpskern
- voldoet het aan de door het Bisdom gestelde voorwaarden voor herbestemming
- inschatting m.b.t. hoogte van de financiële uitkomst van de herbestemming voor de parochie

Hieruit is een eerste richting naar voren gekomen die in de komende maanden verder zal worden onderzocht en uitgewerkt in afstemming met belanghebbenden en de gemeente.

4. Vervolgtraject

Nu de ideeën, suggesties en initiatieven uit de gemeenschap zijn verzameld, is de eerstvolgende stap het toetsen van de haalbaarheid, zowel op pragmatisch als financieel vlak. Indien een herbestemming van de kerk als haalbaar wordt beoordeeld, zal er vervolgens teruggekeerd worden naar de gemeenschap om aanvullende input te verzamelen en het plan verder te optimaliseren.